

Edini slovenski dnevnik v
Zjednjeneh državah.
Izhaja vsak dan izvzemlj
sedelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 299. — ŠTEV. 299.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 22, 1909. — SREDA, 22. GRUDNA, 1909.

VOLUME XVII — LETNIK XVII.

Poslovanje kongresa. Novi predlogi.

SENATOR CRAWFORD JE IZDE-
LAL PREDLOG PROTI SOD-
NIM PREPOVEDIM.

Dva zastopnika sta izdelala predloge
za omejitev naseljevanja.

POVIŠANJE NASELNIŠKEGA
DAVKA.

Washington, D. C., 21. decembra.
V senatu so vložili dva zakonska
predloga, katera se bavita s sodnimi
povelji in prepovedmi. Prvi predlog
je vložil senator Burkett iz Nebraske,
drugega pa senator Crawford iz South
Dakote.

Crawfordov predlog se bavi pred
vsem z onimi predlogi, ktere je pred-
sednik Taft omenil v svoji letni pos-
lanici, da tako ponizri delavstvo. V
tem predlogu se doloka, naj ni
jedno zvezino sodišče nima pravi-
ce izdajati sodne prepoovedi, ako se
preje ne potvari dotično strazko,
proti kateri naj se tako povelje izda,
kod si, da se je tak do prilik na zagovor. Izjema naj pa velja tudi
v tem slučaju in sicer tečaj, ako se
sodnik prepriča, da bi bilo tako pove-
le opravljeno.

Poleg imenovanih predlogov sta
bila vložena tudi dva, katerih namen
je omejiti naseljevanje inozemcev v
Zjednjeneh državah. Tozadevne
predlogi sta vložila zastopnik Gardner
iz Massachusettsa in senator Over-
man iz North Caroline. Gardner
je to storil vsled želje bostonske lige
proti naseljevanju in zahteva pred
vsem, da se takozvani naselniški da-
vek, katerga mora vsak naseljenec
plačati pri prihodu v državo, povla-
si od \$4 na \$10. Tudi senator Over-
man predlagal v svojem predlogu ta-
ko povlačanje davka. Oba predlagata
tudi, da se doloki gotova odlika, kte-
ra se mora od vsakega naseljenega za-
htevati. Nadalje določa slednji pred-
log, da se skrbi za boljšo postrežbo
naseljencev na parnikih, kakor tudi
da se parniške družbe prisili, da
ravnajo z naseljenimi lepo.

Zastopnik Steenerson iz Minneso-
te se je včeraj popoludne posvetoval
z predsednikom Taftom o poteklo-
čah, ktere zamorejo nastati, ako pride
do velikega štrajka žeželnica. Zastopnik
je vprašal predsednika, kaj bi bilo najboljše storiti, ko bi
prišlo do tega štrajka; naj se li do-
pusti, da ljudstvo strada in zmruže,
ali naj se potom stalne vojske skribi
za nadaljni žeželniki promet. Taft
je obljubil, da bode o stvari natinčno
premislil.

Za \$250,000 znamk zgubili.

V Gibsontonu, Pa., so izgubili za
\$250,000 znamk carinskega urada,
kakoršnje potrebujejo na steklenicah
whiskeys. Nesreča se je pripetila
vsled tega, ker aparat za lovitev žežel-
jev na onih postajah, kjer se vlak
ne ustavi, ni hotel pravilno delovati,
tako, da je prišla vrča z znamkami
pod kolesa, nakar je veter raznesel
znamke na vse kraje, v kolikor jih
ni unišl vlak.

Zamoreci nedobrodošli.

Nedavno je nek zamorec kupil ne-
ko malo farmo v Paulding countyju
v Georgiji. Sedaj so mu pa nepo-
znani žeželniki hišo poščali. Na raz-
valinah so potem drugo jutro našli
člani zamoreče rodbine napis, s ka-
terim ločili naznanjajo, da bodo na
isti način razdeljati tudi novo hišo,
v slučaju, da bi jo zamorec zgradil.
Tekom zadnjih let ni smel tamkaj
ni jeden zamorec živeti.

Mohorjeve knjige

smo naročnikom že razposlali. Kedor
rojakov jih še imeti in jih ni preje-
naročil, naj nam določi \$1.30 in
mu pošljemo šestero knjig po ekspre-
su ali po pošti registrirano.

Upravnštvo "Glaša Naroda".

Rojak v Clevelandu, O., in okolici
jih dobé v podružnicu.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Draginja in posvo- vanje pri kongresu.

ZVEZIN KONGRES PRICNE Z
PREISKAVAMI O VZRO-
KIH SEDANJE DRAGI-
NJE V ZJEDNJENIH
DRŽAVAH.

Za draginjo so odgovorni pred vsem
baje trudi in sedanj tarif.

VЛАДИНА ЗАСПАНОСТ.

Washington, D. C., 21. decembra.
Kongres je storil včeraj prvi korak
za preiskavanje vzrokov sedanje draginje.
Zastopnik Howland, republi-
kanec iz države Ohio, je v zastopni-
ski zbornici vložil rezolucijo, vsele
kteri naj se imenuje poseben odsek,
ki naj takoj prične z preiskavo draginje.
Eklipso posledila rezolucije,
bode imenovani odsek pooblaščen, da
prične poljubno z preiskavanjem imenova-
nih vzrokov. Pred vsem pa ima
dognati, je li sedanje draginje pri-
pisati novemu tarifu, ali pa trustom
in takozvanim zarotom. Nadalje naj
tudi dozne, da li pravosodnemu od-
delku zvezine vlade nemogoče nasto-
piti sodnemu potom proti onim ljudem,
kteri so odgovorni v prvi vrsti za
sedanje draginje.

Zastopnik Howland je svoječasno
skupščal pri vladu dobiti potrebne in-
formacije glede podrazumevanja, toda to
se mu ni posrečilo, ker vlad je dolgo
ne preiskovala kako napreduje draginje.

Vsi zastopniki so si jedini v tem,
da pri vsem sicer takozvana prospe-
rita napreduje, da je pa pred vsem
farmerji najmanj občutijo, kajti oni
so prisiljeni raznim trustom prodaja-
ti svoje pribelke po oni ceni, ktero
dolgoči trusti sami, docim trusti
tem blago prodajajo po izredno viso-
kih cenah. To je glavni vzrok draginje
in to je tudi vzrok, da imajo
trusti vedno tolike dobičke na škodo
splošnjega prebivalstva.

RUSIJA IN JAPONSKA.

Se li Rusija pripravlja zopet na
vojno?

Petrograd, 22. dec. Dasiravno se
uradoma izjavlja, da so odnosi med
Japonsko in Rusijo ugodni, se v
dobro pončenih krogih neprstane
zadržuje, da je v kratkem pričakovati
spora med Rusijo in Japonsko. Da-
nes se naznana, da bode vojno minis-
terstvo v najkrajšem času poslalo
iz Irkutska 50.000 vojakov na mand-
žursko mejo. Povsem naravno je, da
je ta vest obudila velikansko sen-
zacijo.

PO PREPIRU V SMRT.

Mlada deklica se je utopila v le 18
palcev globoki vodi.

Baltimore, Md., 21. dec. Ker se
je s svojim ljubimcem Michaelom
Caplan skregala in isti baje na neki
veselicni ni hotel, da njo plesati, je šla
17letna Mary Schugar v smrt. Ne-
srečen je zapustila hišo svoje se-
stre in je šla k jezeru v Paterson
parku. Ob jezerskem obrežju je od-
vrgla del svoje oblike, brodila po
vodi ter se vrgla na kraj, kjer je
voda samo 18 palcev globoka, na tla.
Z rokami se je držala vodnih rastlin
in tako je utonila. Zvečer so našli
delavej njen truplo, ki je bilo po-
polnoma umrznjeno v led.

Velik požar v Londonu.

London, Anglija, 21. dec. Včeraj
popoludne je nastal velik požar v
prodajalnici tvrdke Ardoig & Hobbs
na Chatham Junction. Pri tem so
zgoreli štiri vslužbene imenovane
tvrdke, dočim je število ranjencev
veliko. Škoda znača skoraj milijon
dolarjev. Prodajalnica je zavzemala
več blok in je obstala iz več hiš, kte-
re so bile medsebojno zvezane po
podzemskih hodnikih.

Nova odredba komisarja Williamsa.

ELLIS ISLAND SE BODE
ODSLEJ ŠE STROŽJE
POSTOPALO.

Bolnikov, ki imajo biti deportirani,
ne bodo več stregli na otoku,
ampak ostanejo na ladiji.

WILLIAMSOVO PISMOK.

Naselniški komisar Williams na
Ellis Islandu je postal vsem paro-
brodomu družbam, ki prevažajo pot-
nike, sledeče pismo:

"Obvestili ste tuk. pisarno, da ne
boste več plačevali stroškov za one
naseljence, ki pridejo semkaj bolni
in ktere je treba na otoku oskrbo-
vati. Taki naseljenec so pri poda-
varstvu in vlažu odklanjanu domne-
vanje, da bi moral nositi kake stro-
ške, ker so pred izkrenjem zboleli;
tudi nima nikakega fonda, iz ktere-
ga bi se plačevali vsled tega narashi
stroški.

"Vlada pristane na tem, da ste vi
odgovorni za te stroške, a ne more
nadalevati s tem, da bi vsak dolg
posebej tožbenim potom dobla-
povnan. Radi tega vam naznjamamo,
da pustite vsakega naseljenca na krovu
parnika združnico preiskati, in oni, ki
niso popolnoma zdravi, morajo
ostati na krovu, da ne postanejo jav-
nosti nadležni. Morate biti tudi na
pripravljeni, da vam vsakega bolni-
ka takoj pošljemo na ladijo, če
bi vsak zdravnik slučajno pregledal kako
bolezen. Seveda bode se nekaj časa
preteklo, predno se boda tarebala
v vseh slučajih izvrševala, in do te-
ga časa bodo taki bolniki v bolničah.
Vse stroške bolete pa moralni sami tra-
peti, kadar se to dogaja že 20 let.

"V slučajih, da hocete pustiti bol-
nike ležiti v bolničah, vam bode šla
vladi na roke, vendar samo takrat,
če boste najprej podpisali obve-
nie, da povrnete vse stroške.

William Williams, komisar,

K temu pismu daje Williams sled-
deče pojasnilo:

V nasprotni temu, da so parniške
družbe že 20 let odgovorne za vse
stroške, ki narastejo, če kak nase-
ljence mimogrede oboli, ktereja je
potem treba oskrbovati, zatrjujejo
sedaj parniške družbe, da niso pri-
morane plačati bolniških stroškov za
takz. naseljenec. Preteži večini na-
seljenec je bilo vedno dovoljeno,
predno se bili izključeni, da se ne-
koliko okrepešči. Parniške družbe
pa sedaj zagotovljajo, da mora vlada
plačati bolniške stroške. Tega mne-
ja pa vladi ni. Vlada obžaluje, da
mora pustiti naseljenec na krovu
združnico preiskati, in za to so od-
govorne parniške družbe. Vsled nove
metode bude sedaj umetno še več de-
portacij, kadar dosedaj.

Nezgoda na žeželnici.

Vlak Santa Fé Limited je pri Wi-
lliamsu, Ariz., zavozil v potniški vlak
Overland. Pri tem je bila neka pot-
nica na mestu ubita, dočim je bilo
osemnajst potnikov več ali manj ra-
jenih.

Denarje v staro domovino

pošiljamo

za \$ 10.30 ..... 50 kron,
za 20.45 ..... 100 kron,
za 40.90 ..... 200 kron,
za 102.25 ..... 500 kron,
za 204.00 ..... 1000 kron,
za 1018.00 ..... 5000 kron.

Poštarna je včetna pri teh svetah.
Domu se nakazane svete popolnoma
izplačajo brez vinarjev odbitka.

Naše denarne pošiljalne izplačanje
c. kr. poštni hranilni urad v 11. do
12. dne.

Denarje nam poslati je najpriklj-
neje do \$25.00 v gotovini v priporo-
čenem ali registriranem pismu, večje
zneske po Domestic Postal Money
Order ali na New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Nov predsednik za republiko Nicaragua.

MADRIZ JE BIL JEDNOGLASNO
IZVOLJEN NICARAGUAJ-
SKIM PREDSED-
NIKOM.

Ni jeden član kongresa ni oddal svo-
jega glasu proti njemu.

ESTRADA PROSI POMOČI.

Managua, Nicaragua, 21. dec. Dr.
José Madriz, bivši sodnik srednjameriškega
razsodnišča v Cartago, in
Zelayev predsedniški kandidat za re-
publiko Nicaragua, je bil jednoglasno
po tukajnjem kongresu izvoljen
predsednikom republike Nicaragua. Ni
jeden poslanec ni oddal svojega glasu
proti Madrizu. Tozadovina se je bila
jako burna, toda glede iz-
volitve Madriza so si bili poslane
popolnoma jedini. Ko so potem ljudi
vzeli vodstvo, so izvolili novim pred-
sednikom.

Dr. Madriz je svoje predsedniško
mesto vodil v odstopu Madrizu, ki je
bivši srednjameriški razsodnišča v
Cartago, in je bil jednoglasno
po tukajnjem kongresu izvoljen
predsednikom republike Nicaragua. Ni
jeden poslanec ni oddal svojega glasu
proti Madrizu. Tozadovina se je bila
jako burna, toda glede iz-
volitve Madriza so si bili poslane
popolnoma jedini. Ko so potem ljudi
vzeli vodstvo, so izvolili novim pred-
sednikom.

Managua, 21. decembra. Dr. Madriz
je bil izvoljen, da bude predsednik
republike Nicaragua. Dr. Madriz je
bivši srednjameriški razsodnišča v
Cartago, in je bil jednoglasno
po tukajnjem kongresu izvoljen
predsednikom republike Nicaragua. Ni
jeden poslanec ni oddal svojega glasu
proti Madrizu. Tozadovina se je bila
jako burna, toda glede iz-
volitve Madriza so si bili poslane
popolnoma jedini. Ko so potem ljudi
vzeli vodstvo, so izvolili novim pred-
sednikom.

Dr. Madriz je včeraj predsednikom
republike Nicaragua izvoljen, da bude
predsednik. Dr. Madriz je bivši
srednjameriški razsodnišča v
Cartago, in je bil jednoglasno
po tukajnjem kongresu izvoljen
predsednikom republike Nicaragua. Ni
jeden poslanec ni oddal svojega glasu
proti Madrizu. Tozadovina se je bila
jako burna, toda glede iz-
volit

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canad. \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " četr leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
očitajo.
Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bilavalično naznam, da hitrejš najde
naslovnika.

Dopisom in pošljatvam naredite ta na
dov:

"GLAS NARODA"

Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Vse največje.

Kakor znano, je Amerika dežela
vsega, kar je veliko in največje. Ta
ko imamo pri nas hiše, ki so največje
na svetu; ljudi, ki so najboljegoci; železniške nesreče, ki so najgroznejše;
ženske, ki so najlepše na svetu in —
dolge, ki so tudi največji na svetu. Največje dolge imamo namreč
v kolikor pride naše mesto New
York v poštev. Glasom najnovejšega
poročila mestnega komptrolerja
smo prišli glede dolgov mesta: srečeno
tako dalec, da znašajo ti dolgoročne
naložbe, ki jih imamo naši dolgoročni
miliardisti — tako da smo dosegli milijardo še pred novim
letom. Dne 31. oktobra je znašal
dolg mesta New York namreč
\$1,016,712,478!

Skoraj tisoč in sedemnajst milijonov
dolarjev — Tammanyjeva administracija
v resnicni ni bila malomarnja, in je redno
v tem dosegla vrednost, da smo poleg bogastva tudi
glede dolgov sedaj na prvem prostoru med
vsemi svetovnimi mesti. Ako pomislimo,
koliko je ta sveta denarja, potem
vidimo, da je mnogo večja, nego
je bila vojna odškodnina, katero je
plačala Francija po nemško-francoski
vojni. Naši dolgoročni so že za
milijonov dolarjev manjši, kakor so
bili dolgoročni Zjednjene države po
koncu državljanške vojne med severom
in jugom.

New York je seveda tudi zelo bo
gato mesto, vendar so pa Tammanyjeva
bremenska dokaj občutna, takoj,
da jih mora vsakodan med nami občuti
hišni posetniki, kakor tudi stanovniki;
prebivalci pač na 5. Ave.

In oni ljudje, ki bivajo v odruženih
noležih na dolenji iztočni strani
mesta; finančni magnati in — dui
narji. Vendar pa morajo ta bremenska
siromaki izdatno bolj občutiti, ker
plačujejo draga stanovanja.

Dedčina, katero mora prevzeti no
va mestna uprava, nikakor ni ugodna.

Zakaj ženske o Božiču tako rade kra
dejo.

Boston, Mass., 21. dec. "Zakaj
ženske kradejo?" Zakaj so od žens
izvršene tativne ravno o Božiču tako
pogoste?" Dva njenjaka sta odgo
vorila na ta vprašanja. Profesor Hugo
Muensterberg in prof. E. B. Holt,
običajno tudi vsejilična Harvard.

Profesor Muensterberg je rekel:
"Ženske hočejo oponasati druge in
radi tega kradejo." Njegov tovarš,
prof. Holt, je rekel: "Ženske kradejo,
ker nimajo take moralne zavesti,
kakor može."

Da se toliko žensk zasači v trgovinah
pri kradnji, izvaja prof. Muen
sterberg iz okolnosti, da se ne morejo
zoperstavljati "oponašanje". Če
se vpraša tako žensko, zakaj je krad
la, navadno odgovori, da sama ne
je zakaj.

Slohp pa je po meniju tega uč
njaka moralna zavest pri ženskah
tako neravniva, da se ne morejo za
držati, če vidijo kaj lepega in vi
di, da druge žene te stvari kupijo.
Tudi one jih hočejo imeti, a če pri
manjkuje denarja, pa ukrajejo.

Lewis je dobil 40,000 glasov večine.

Pittsburg, Pa., 21. dec. Thomas
Lewis, dosedanj predsednik United
Mine Workers of America, je bil po
novu izvoljen predsednikom imeno
vane velike organizacije, in sicer s
40,000 glasov večine.

Ob Leopoldovem grobu.

Jedva da je belgijski kralj Leopold
umrl in za vedno zatinsil svoje oči,
že se je pričel ob njegovem grobu
vestraški preprič. V laseh so si za
njegovo zapuščino ženske, in sicer
njegove hčere, ktere je ostavil in jih
ni hotel več poznavati, ter med ono
žensko, ktero je našel na ulici, se z
njo poročil in imel z njo otroke, kte
ri so mu bili ljubši, kakor njegova
prve hčerke, koje mu je povila njegova
žena, pokojna kraljica Hen
rietta.

Zgodilo se je toraj skoraj ravno
tako, kakor z njegovim očetom, ozi
roma z Leopoldom I., ki je bil prvi
vladar sedanj belgijske dinastije.
Tudi tedaj so njegovo "prijeteljico"
morali izgnati iz dežele. Vendar je
pa v sedanjem slučaju razliko zelo
velika, kajti "baronica Vaughan"
je legitimna vdova pokojnega kralja
— tudi ako jo je našel na pari
ških ulicah. In poleg tega je ona
mati "legitimnih" kraljevih otrok.
Toda dasiravno ta ženska ne zaslubi
skoraj nikakli simpatij, jih zaslubi
v toliko, ker je proti njej nastopila
princezinja Luisa, ktera sama ni ve
redna, kajti ta je neštetokrat
grēšila proti svetosti zakona in sku
šala dobiti posojilo na svoje dedič
no, ko je njen oče še živel. Ta prin
cezinja je proti legitimni ženi svoje
ga očeta nastopila takoj, ko je njen
oce zatinsil svoje oči, in baš to do
prinšala kraljevi ženi sočutje.

Škandalozno je bilo življenje tega
kralja, vendar pa ni bilo pričakovati,
da se bode ta škandal podaljšal celo
po njegovi smrti. V ostalem se pa
običajno pravi: "kokoršno življenje,
taka smrt in taki spomin..."

Božič.

(Nadaljevanje.)

In bolj ko sem mislil na njo, skri
pevala je v meni nova ljubezen. To
da ta ljubezen ni bila več tisto in
blaženo kopiranje, ta ljubezen je bi
la divja strast, močna in silna. In
premagala me je popolnoma. Poti
kal sem se po obskurnih ulicah s pi
jamimi vlačugami in zadoščal svoji
divji ljubezni.

Toda tudi v tem svojem življenju
nisen pozabil Marte...

Marta mi je postala bog malik, ki
sem k njemu molil v groznih trenot
kih svojega obupa, svoje propalo
sti...

Bila je sveta zvezda, ki sem se ozi
ral po nji v blatu in močvirju svo
jega življenja, ki sem stezal proti nji
svoje roke. Toda visoko je stala ta
zvezda in jaz nisen mogel do nje.

Preklinal sem svoje življenje, pre
klinal svet. Kolikorat sem zagrab
bil za revolver in si ga prislonil na
sene.

Po kosteh me je pretreslo, ko sem
začutil mrzlo cev, toda nisen imel
toliko moči, da bi pritisnil petelinia,
da bi izprožil... Vrgel sem revolver
na tla in bežal v temne ulice popivat
in uživat strastno in divje svoje iz
boljeno življenje.

Srečen človek sem bil včasih, de
dal sem tih in nerazburljivo, ker de
lo je bila sreča, in veselega in zado
voljnega sem se čutil, da morem sto
piti drugi korak za prvim, tretji za
drugim.

A sedaj je bilo vse končano!

Izgubil sem spoštovanje do dela!
Izgubil sem zavest človečanstva; a
nauhjuje mi je del pri vsem tem čut in
zavest moje nemoči, slabosti.

Nekega dne mi je pravil moj kole
ga, kako da je v meni zaljubljena
koleginja Alma.

Alma je bila članica našega gleda
lišča, mirno, tih in pošteno dekle.

Zasmajal sem se, ko sem to čul,
toda sasoma so mi začeli pripovedo
vati to tudi drugi, pravili so, kako
vedno pripoveduje o meni. Nisen se
menil dosedaj za nikogar, tudi za Al
mo ne, toda od onega dne sem se mo
ral ozreti večkrat nehote na njo.

In vedno sem videl njen ljubezni
pogled...

Izgubiti sem se je začel; toda
vedno, kadar sem šel v gledališče k
skušnjam, sem jo srečal kje in šel z
njo. Tih in ponjen je bil njen gla
sek, njeni pogledi tako odkritosrni
in poverljivi...

Toda ljubit je nisen mogel!

Žaloval sem plakal sem vedno za
svoje umro psihično sliko in moje
sreči ne moglo več ljubit...

Marta, Marta!

Tebi sem daroval svoje življenje,
pred tuo oltar sem položil na žrtve
svoj svojo dušo in sre...

In ti si sprejela moje daritve...

Ko sem pa spoznal, da sem ljubil
neko psihično sliko, sem čut, kaj sem
izgubil!

Na žrtvenik pred kipom, ki je nosil
tvoje poteze, Marta, sem položil svo
jo dušo, svoj sreči, in daritve si spre
jela in umrla...

Zastor je padel. Ne vem, kolikor
kraljev sem prisel na oder, a moj obraz
je bil ponosen in pol zančevan...

Vsi tovarši so mi čestitali — ravn
atelj me je prosil, naj še ostanem
tu, toda zahvalil sem se mu.

Šel sem v garderobo in se preob
lek; Marto sem poiskal v garderobi,
da ji roko in odsel...

Šel sem naravnost na kolodvor in
se s prvim vlakom odpeljal."

Pavlič je prenehal pripovedovati,
naslonil se je na mizo in zrl pred se
nato pa se zagnal in rekel:

"To je samo prvi del moje pove
sti! Ali hočeš še naprej?"

"Gовори!"

Delavei ob sosednji mizi so še ved
no peli, pili, objemali, ter poljubovali
pijano natakarico, ki je s hre
ščcem glasom kričala in se smer
jala.

Bili so že vsi pijani in oni jeteni
farci, ki je slonela in na pol ležala
na njem natakarica, se je smejala,
tako neumno smejal in pokašjeval:

njegove izbuljene oči pa so gorele
divje strasti in zdelo se mi je, da se
trese po vsem telesu.

Pavlič pa je nadaljeval povest svo
je življenja.

"Temno in mračno je bilo zana
prej moje življenje, brez ciljev in
idealov sem se potikal naokoli; ni
kjer nisem imel več obstanja; tuječ
sem si postal, tuječ vsemu svetu;

bal sem se tudi, bal se vsakega, ki
se mi je hotel približati, ali potola
žiti se nisem mogel; oni ponos, oni
samozavest, ki me je naenkrat pre
vzel, je izginula zopet, kakor je pri
šla, polotila se me je zopet ona bol
in otočnost.

Morda bi bilo bolje za mene, da
sem pognal kroglio v glavo, ali ni
sem imel več moči, tako slab in ne
znan sem se čutil, izmogzane in iz
sesane so bile moje moči, padel sem
na niveau ponljivih pijkev. Skri
val sem se po gostilnah, ničesar ni
sem videl okoli sebe, mrtev sem bil
za vse svet in svet je bil za mene
mrtev.

Včasih, ko sem videl na ulici sl
očajno, kakor lepo dekle, sem se spom
nil na Marto.

A, Marta, Marta!

In bolj ko sem mislil na njo, skri
pevala je v meni nova ljubezen. To
da ta ljubezen ni bila več tisto in
blaženo kopiranje, ta ljubezen je bi
la divja strast, močna in silna. In
premagala me je popolnoma. Poti
kal sem se po obskurnih ulicah s pi
jamimi vlačugami in zadoščal svoji
divji ljubezni.

Toda tudi v tem svojem življenju
nisen pozabil Marte...

Marta mi je postala bog malik, ki
sem k njemu molil v groznih trenot
kih svojega obupa, svoje propalo
sti...

Bila je sveta zvezda, ki sem se ozi
ral po nji v blatu in močvirju svo
jega življenja, ki sem stezal proti nji
svoje roke. Toda visoko je stala ta
zvezda in jaz nisen mogel do nje.

Preklinal sem svoje življenje, pre
klinal svet. Kolikorat sem zagrab
bil za revolver in si ga prislonil na
sene.

Po kosteh me je pretreslo, ko sem
začutil mrzlo cev, toda nisen imel
toliko moči, da bi pritisnil petelinia,
da bi izprožil... Vrgel sem revolver
na tla in bežal v temne ulice popivat
in uživat strastno in divje svoje iz
boljeno življenje.

Srečen človek sem bil včasih, de
dal sem tih in nerazburljivo, ker de
lo je bila sreča, in veselega in zado
voljnega sem se čutil, da morem sto
piti drugi korak za prvim, tretji za
drugim.

A sedaj je bilo vse končano!

Izgubil sem spoštovanje do dela!

Izgubil sem zavest človečanstva; a
nauhjuje mi je del pri vsem tem čut in
zavest moje nemoči, slabosti.

Nekega dne mi je pravil moj kole
ga, kako da je v meni zaljubljena
koleginja Alma.

Alma je bila članica našega gleda
lišča, mirno, tih in pošteno dekle.

Zasmajal sem se, ko sem to čul,
toda sasoma so mi začeli pripovedo
vati to tudi drugi, pravili so, kako
vedno pripoveduje o meni. Nisen se
menil dosedaj za nikogar, tudi za Al
mo ne, toda od onega dne sem se mo
ral ozreti večkrat nehote na njo.

In vedno sem videl njen ljubezni
pogled...

Izgubiti sem se je začel; toda
vedno, kadar sem šel v gledališče k
skušnjam, sem jo srečal kje in šel

Bilo je na sveti večer.

Povest izgubljenega človeka.
Gospa! Hvala lepa! Če želim še kaj? No, da! Marsikaj bi si še želel človek, ali, gospa, odvadil sem se že zelja in teško bi mi bilo izreči.

Lahka in prelahka se Vam zdi ta moja suknjica, čevelji moji se Vam zde tudi "prelahki". Gospa, jaz sem odkritosrčnejši in rečem naravnost: strani so, in ne bo dolgo, ko bo pogledal palec skoz nje. Da, Vaš gospod soprog je približno moje velikosti. Pomeril naj bi čevljev? Ne, gospa, rajši ne, vzamem jih seboj. In pa suknja? I, seveda jo vzamem, zakaj neki ne bi? Hvala lepa, gospa!

Hm! Pravite, gospa, da sem se mlad. Zakaj nimam službe, zakaj se potikam po svetu? Ne vem, ali bi Vam praviti to, čemu pač?

Hvala lepa, prav dobro mi je deло to-le. Še enega? Zakaj ne, saj moje grlo le redkokdaj doleti taka posebna čast.

Sedem naj? Ali se ne bojite, da bi Vam ponesnažil ta baržun?

O da, prijetno je tako-le v toplo zakurjeni sobi, prav prijetno se vidi tako-le, ali čemu bi človek želel iz svoje vsakdanosti, da jo potem občuti še težje? Ne, gospa, jaz nisem več za fotelj in moje grlo se je že davaj odvadilo takih-le pijačic.

Fina marka ta-le malaga, človek bi mislil, da nova kri vre po žilah. E, tako-le je bilo v starih časih, ko še nismo nosili tako lahkih čeveljev in prelahkih suknijic.

Ha, ha! Gospa, bili so časi, ko smo prav tako posedali po baržunistih foteljih, v lepi imenitni družbi, in malaga je bil prav tak, kakor ta-le tukajle v kozareu. O, tedaj je bil Živko drug gospod, kakor je danes. Ko se je vsebel v klavirju ter zaigral in zapel, tedaj je zažareloko marsikateri gospodini in gospo, a Živko je igral in pel ter pel in igrat, in žareče oči ga niso prosile zastonj.

Izval, da! — Kakor so mu bežali prsti po tipkah na klavirju, tako je bežal njegov pogled od črnelanske Anice k plavolasi gospe Mari, od te pa zopet k bujnosteni Heleni, ki je nosila s svojim umrlim soprogom že trete leto žalno obleko, ker ji je tako dobro pristojala. In potem še Fa-nica, Milka, Ivanka in tako dalje — celo galerija. Vsem je obeta, vsem dajal, in vsaka je mislila, da je le ona edina tako srčna.

Gospa, Vi zmajete z glavo, ne verjamete! A bilo je tako, tako go-tovo, kakor gotovo pijem iz te čaše.

In pil sem tedaj iz polne čaše pil in pil, in nisem se menil za to, ajo je v časi sami ostal na dnu grenač ostanek, da sem le jaz izsrkal iz nje vso sladost.

Tačas mi je umrl oče in mi zaspusil lepo premoženje. Imel sem prijatelje, ki so mi svetovali, naj se spremem, to se pravi, da naj si poslušem bogato nevesto in se ozemim, češ da dvojni tisočki drže bolje. In našteli so mi tedaj celo vrsto takih stvari, katerih osebice in tisočake bi si bil lahko kupil sam s seboj in svojimi tisočaki. Ali meni ni bilo za to, da bi se prodajal zloglednim taščam za njihovo človeško blago in rumene cekine, saj sem teh imel sem dovolj, in moje oboževalke so mi bile ljubše od vseh mack in mačje, katere so mi ponujali v vreči.

Napravil sem si načrt. Par let sem si odločil za veselo in brezkrbo življenje, potem sem se pa mislil zbabati, dokler ne bi bil izletel kot novopečen doktor zopet v svet, kjer bi me gotovo pričakovala sijajna bočnost.

Prišlo pa je drugač. Gospa, prav sim in kožarček!

Na nekem rodbinskem večeru, ali kaj je že bilo, se seznamil z dekle-tonom, kakršnega še nisem videl do tedaj. Ne morem reči, da je bila Maria lepa, ali nekaj je bilo na njej, kar me je silno privlačilo. Sedel sem pri klavirju ter igral in pel. Okrog mene je bilo nekaj mojih starih znank, ki igraje sem zopet iskal in izbiral. Kar mi obstane okno na njej, ki je stala nekoliko ob strani in resno, obsojajoče motrila moje početje. Zadel me je pogled, tako očitajoč, da so mi nehote zastali prsti ter se mi je igra povsem pretregala z grdim disakordom. Vstal sem, se hitro poslovil in odšel.

Zunaj je naletaval sneg, kar me pa ni motilo, da ne bi bil pobegnil ven iz mesta v drevored, kjer sem kakor nezavesten dřil gor in dol, ne da bi bil pravzaprav vedel, čemu in zakaj. Kaj sem mislil tedaj, ali pa če sem sploh kaj mislil, tega niti danes ne vem. Vem pač toliko, da sem se nehote vrnil pred ono hišo v mestu, odkoder sem odšel. In tu je hotela prilika, da sem videl izstopiti iz hiše žensko, zavito v plašč, in zdelenje mi je, da je to ona. Stopim bliže, in bila je res.

Obstala je nekoliko, kakor bi se bila prestrala, njene oči so se vprašajoče vprile vame, in konvencionalna fraza, s katero sem jo hotel ogovoriti, mi je zastala v griu.

Otročje veselje pod božičnim drevescem.

"Ali me želite spremiti, gospod?" je vprašala.

Pomikal sem in stopil na njenovo leto stran, in tako sva šla molče do ujemanja doma v bližnji uhi. Ona ni govorila, in mene je dušilo nekaj, da mi niso mogli spraviti besedice iz ust.

"Lahko noč, gospod! Hvala za spremstvo!" je dejala in zaprla vrata za seboj.

Kaj sem ji odgovoril, ne vem, spominjam se pač, da sem priseliti večer v kavarno tak, da so me moji prijatelji prestrašeni izprasevali, če morda nisem bolan, in mi že navajali celo vrsto specijalistov, na katere naj se obrnem zaradi svoje bolezni. Jaz sem pa molčal ter pil in pil.

Šrečavala sva se potem dan za dnevom na ulici. Ona je hodila v šolo, bila je učiteljica, jaz sem pa zanimal v pisarno po velikih ovinkih, samo da sem jo srečaval. Pozdravil sem jo, in vselej mi je prijazno odzivala, a nagovoril jo nisem.

Bilo je pa nekega večera začetkom decembra. Gosta megla se je vlegla na mesto, da je bilo komaj iz ene strani ulice na drugo. Ne vem, ali je nanesel slučaj ali opravek, da sem začel v oni deli mesta, gotovo pa je hotel slučaj, da mi je prišla nasproti ona. Pločnik je tamkaj ozek in dva se težko izogneti drug drugemu. Jaz sem se hotel izogniti njej, ona pa meni, in žgodilo se je, da sva zadeva drug ob drugega. Spretel me je občutek tako čuden, tako nepoznan, da sem nehote vzkliknil in njej se je zgodialo isto. Čutil sem, da se je vsa stresla, skočila je korak nazaj, in njeni veliki, temni oči so se prestrašeno upre vame, kakor bi bila zagledale pred seboj divje zver.

Da, te oči! Se danes jih vidim tako, kakor so me gledale tedaj, in kakov so me gledale še enkrat po-neje.

Hvala, gospa! Treba je bilo okreplila, sicer bi bil omagal pod težo tega spomina.

Tedaj sem jo nagovoril. Govorila sva vsakdanje stvari, o mogli, o snegu, o mrazu, a vendar se mi je zdel ta pogovor nekaj tako novega, ta zanimivega, da bi se mu ne bil odrekel za vse na svetu ne. In ko sva prisila do njene doma, sem jo vpravil, ali se ji smem približati tudi v

bodoče. Pogledala me je v oči, in ne vem, ali jo je ganiha prošnja, ki jo je videla v njih, ali kaj drugega, da je po kratkem molku rekla "da".

Našla sva se potem vsati dan;

zjutraj ko je odbajala v šolo, in zvez-

cer, ko se je vračala domov. Izpočet-

ka je bila najina skupina pot kratka:

izpred hiše, kjer je stanovala, pa do

sole, in zvezcer po isti poti nazaj. Na-

jin pogovor se je vrtel večinoma

okrog sole, in govorila je večinoma

ona ter mi pripovedovala o svojih

maličkih, kako jo imajo radi, kako

je ubogajo, kako se radi uče, in kako

težko občutijo kaznen, ako jih mora

kaznovati.

Pozneje se je podaljšala nehotne

najina skupina pot, ko sem jo spremi-

ljal od šole proti domu. Nisva hodila

več naravnost, zavila sva v druge

ulice, in govorila mi je tudi o svojih

zazmerah.

Bila je sirota. Oče njen, nižji

uradnik je umrl, ko je še pojavil

v ljudsko šolo. Z malo penzijo, ki je

ostala materi po njenem soprogovi,

steželi ona in mati v nekem mestu

tam dolni na jugu, kjer je tudi ona

dovršila učiteljščino. Kmalu potem,

ko je dobila ona službo, je umrla tu-

mati, in sedaj je sama. Naješla si

je sobico pri stari vdovi, kjer živi sa-

ma zase. V družbo zahaja le malo-

čaj, ker nima znanstva razen one

rodbine, kjer sva se videla prvikrat,

in je domača hčerka njena sorodnica.

To mi je pravila. Jaz sem ji pri-

povedoval o svojih razmerah in na-

klejkih za bodočnost, nisem se pa

upalnil z besedico omeniti najinega

prvega srečanja, dasiravši bo

onoma pa meni, in žgodilo se je, da sva

zadeva drug ob drugega. Spretel

me je občutek tako čuden, tako ne-

poznan, da sem nehote vzkliknil in

njej se je zgodialo isto. Čutil sem,

da se vsa stresla, skočila je korak

nazaj, in njeni veliki, temni oči so

se prestrašeno upre vame, kakor bi

bi bila zagledala pred seboj divje zver.

Da, te oči! Se danes jih vidim

tako, kakor so me gledale tedaj, in

kakov so me gledale še enkrat po-

neje.

Tako sva se shajala, tako poglo-

varjala.

Moji znanci, moja vesela tovari-

šča, ki je med tem bridko pogreša-

la, kajti marsikatero žejo grlo, ki

se je sicer močilo na moj račun, je

ostalo žejo, in natakarice po gos-

telih so s strahom povpraševale po-

meni in mojih mastnih napitnikih,

a doma sem kuril peč s celim špon-

rožnatim pisemem, ne da bi jih bil

odprt.

Prišel je tisti dan pred božičem.

Sole ni bilo, Marija ni prišla ob na-

radnji urji, čakal sem jo zastonj. Ni

je bilo zjutraj in tudi ne proti večeru. V meni se je začelo nekaj trgati, čutil sem, da mi manjka nekaj, da vse. Tedaj sem spoznal da ljubim Marijo z resnico, brezmejno ljubez-

Brez namena sem polhal po

blatnili mestnimi ulicah. Tu me ob-

krizi celo celo polna mojih znajencev in

hose, nočeš, moral sem z njimi v go-

stilno, kjer smo svoj čas izpraznili

marsikateri kozare. Napili so mi

dobrodošlico v starem krogu, in ča-

ša je sledila časi — pil sem v oni

svoji omotici tjaven dan, ne da bi se

zavedal koliko. Izpočetka so me pu-

stili v miru, potem pa je začel leteti

name do vrtipot, izpravil, a

zadnjim, kjer smo se nekaj nepravilno

Čuden sveti večer!

Ameriški humor.

Pred leti čital sem neko knjigo znamenitega, sedaj že umrlega nemškega pisatelja Henrika Noe-ta, kateremu se v prvi vrsti pripisuje odkritje Opatije. Če se ne motim je nosila dotedna knjiga naslov: "Ob obalih Opatije". Knjiga ni tvorila sama na sebi ene enotne misli, ki bi se vila od konca do kraja knjige, ampak iz različnih, posamežnih poglavij napisanih fragmentov. Od takrat je že okoli 15 let, in še mi je ostalo v spominu eno poglavje iz one knjige. Zato sem se namenil, da napišem dotedno poglavje za čitatelje "Glas Nareda".

Bila nas je zbrana v vili nekoga prijatelja v Opatiji veča družbi Nemcev. Razgovarjali smo se, kako bi na najprimernejši način proslavili sveti večer, kje naj bi se zbrali ter priredili skupno božično drevo? Prijatelj A. je menil, naj prepustimo njemu to skrb, son da preskrbi za zanimiv in originalen sveti večer.

Na sveti večer smo se zbrali ob dočeni urji pri našem prijatelju, ki nas je odvel priljeno četrto ure daleč. Tam je prijatelj odprl neka železna vrata in mi smo mu sledili v zagradjeni prostor.

Na lovorprijetju, ki se je vspejal po zidu, so bile že postavljeni sveče, ki jih je prijatelj prizgal.

To je bilo naše božično drevesee. Prijatelj je držal besedo. To, kar je pripravil, je prekošlo naša pričakovanja. Razsvetljeni lovorprijetji grm, na jasnen nebuh milijone zvezd, ki so poljubljale s svojimi žarki morje v Kvarnerskem zalivu....

Prijatelj A. je naenkrat začel trgati iz grma jagode ter jih jesti. Med tem so sveče pogorele in luči ugasile.

Vračali smo se. Medpotoma je tel prijatelj A. nekom čudno govoriti in fantazirati. Govoril je o vseh starih, s katerimi se sicer nikdar ni pečal. Govoril je o pekarji, o trgovini, o kamenolomu, ter računalniku dobičku mu to prisnala.

Noe ga je vprašal, kaj naj bi posunile te fantazije? Mari ne veš, da nisen več oni, kakor sem bil preje? Postal sem drugi človek. Ali ipak nosem bogatej, ali prej sem bil zadovoljnješi...

Vsa družba se je čudila temu nadnemu preobratu. Bilo je vsem uganika to postopanje prijatelja.

Ko smo došli na skupno večerje, je prijatelj naenkrat obmoknil in zrl zamišljeno pred-se. Ni se dotaknil jedi. Ko so bile prienešene na mizo buteljke in sicer vino od Rena, je spraznil po vrsti dve kupici.

Cez nekaj časi je pristopil k meni, me prikel pod pozulj ter odvel v vrt. Sprejhajala sva se tako nekaj časa po vrtu gori in dol, ko se je prijatelj globoko oddalnil ter začel pripovedovati: Hvala bogu, sedaj sem zopet svoboden. Bil sem postal naenkrat drugi človek, ne da bi znal kako. Težilo me je, kakor mora. Oni dve časi sta naredili iz mene starega človeka...

Naslednjega dne sem se podal na mesto kjer smo imeli prejšnji večer božično drevesee. Tedaj sem še le opazil, da je bilo to opisano — pokališče, a lovor, na katerem so gore luč božičnega drevesa, je rastel na grobu moža, ki je bil v življenju bogatin, trgovcev, lastnik kamenolomov itd.

Raznisljal sem še mnogokrat o tem nenavadnem svetu večeru, o katerem je pripovedal Heinrich Noe.

Kitica.

Mladinka, za kosec otavo trosec, povila si v nedra je šopek duhete.

Ko vnaraku popeva po brvi domov, omahne ji kita v vrtenje valov.

A zorni mladeniki nikakor ni žal, da kito deroči je potok odgnal.

Na brvi postane, gledaje v vodo, in kiti naroča, ki plava pod njo:

"Le plavaj, le plavaj po vrhu vodč, naj sreča pripelje te v prave roke:

Tam doli pri malnu je dragi doma, kdo te je pletel, gotovo spozna,

prinagne k valovom se mladi ju-

nak, otme iz potoka, pripne te za trak

in s kito mi drevi priuka na vas, tisoč pozdravil mi zapoje na glas.

9 delavcev ranjenih.

Steubenville, Ohio, 21. dec. Nek wagon, na katerem so bili naloženi želenički relsi, se je prilezel nepričakovano pomikst dalje in pri tem je bil 9 delavcev težko ranjenih. Nekateri nesrečniki ne bodo več okre-

Cenik knjig,

katera se dobe v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N.Y.

MOLITVENIKI

DUŠNA PAŠA v platno vezano 75¢.
JEZUS IN MARIJA, vezano v slonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$1.20, vezano v platno 50¢.
KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.
MALL DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90¢.
NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50¢.

UČNE KNJIGE

ABECEDNIK SLOVENSKI, 20¢.
AŽHNOV NEMŠKO — ANGLEŠKI
POLMAČ, 50¢.
ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA,
40¢.
BLEIWEIS KUHARICA, fino ve-
zano \$1.80.
ČETRTO BERILO, 40¢.
EVANGELIJ, vezan 50¢.
GRUNDRISS DER SLOVENI-
SCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.
HRVATSKO — ANGLEŠKI RAZ-
GOVORI, veliki 50¢.
HITRI RAČUNAR, 40¢.
KATEKIZEM, veliki, 40¢.
NAVODOLO KAKO SE POSTANE
DRŽAVLJAN ZJEDIN. DRŽAV,
56.
NAVODOLO ZA SPISOVANJE
RAZNIH PISEM, vezan \$1.00.
PODUK SLOVENCEM ki se hočejo
naseliti v Ameriki, 30¢.

PRVA NEMŠKA VADNICA, 25¢.
ROČNI SLOVENSKO — NEMŠKI
SLOVAR, 30¢.
SLOVAR SLOVENSKO — NEM-
ŠKI Janežič-Bartel nova izdaja,
fino vezan \$3.00.

SLOVAR NEMŠKO — SLOVEN-
SKI Janežič-Bartel nova izdaja,
fino vezan \$3.00.
SLOVARČEK PRIUČITI SE NEM-
ŠČINE BREZ UČITELJA, 40¢.
SPISOVNIK LJUBAVNIH IN ŽE-
NITOVANJSKIH PISEM, 35¢.
VOŠČILNI LISTI, 20¢.
ZGODBE SV. PISMA STARE IN
NOVE ZAVEZE, 50¢.

ZBIRKA LJUBAVNIH IN ŽENITO-
VALNIH PISEM, 30¢.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE
KNJIGE.

ANDREJ HOFER, 20¢.
AVSTRIJSKI JUNAKI, vez. 90¢,
nevez. 70¢.
AVSTRIJSKA EKSPEDICIJA, 20¢.
BARON TRENK, 20¢.
BELGRAJSKI BISER, 15¢.
BOŽIČNI DAROVI, 15¢.
BERAČICA, 15¢.

BENEŠKA VEDEŽVALKA, 20¢.
BUCEK V STRAHU, 25¢.
BURSKA VOJSKA, 30¢.
BOVTEK V DREVO VPREŽEN VI-
TEZ, 10¢.

CAR IN TESAR, 20¢.
ČRNI BRATJE, 20¢.
ČRNJ JURIJ, 82 zvezkov \$5.50.

CERKVICA NA SKALI, 15¢.
CESAR FRAN JOSIP, 20¢.
CESARICA ELIZABETA, 15¢.
CIGANOVA OSVETA, 20¢.
CVETINA BOROGRAJSKA, 40¢.
CVETKE, 20¢.

ČAS JE ZLATO, 20¢.
DĀMA S KAMELJAMI \$1.00.
DARINKA, MALA ČRNOGORKA,
20¢.

DETELJICA, živiljenje treh kran-
skih bratov, 20¢.
DOMAČI ZDRAVNIK PO KNEIPU,
50¢.

DOMA IN NA TUJEM, 20¢.
DVE POVESTI 20¢.
DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI,
15¢.

ELIZABETA, 30¢.
ENO URO DOKTOR, veseloigrka, 20¢.
ERAZEM PREDJAMSKI, 15¢.
EVSTAHIJA, 15¢.
FABIOLA, 60¢.

GENERAL LAUDON, 25¢.
GEORGE STEPHENSON, oče že-
leznic, 40¢.

GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70¢.
GOČEVSKI KATEHIZEM, 20¢.
GRIZELDA, 10¢.

GROFIČA BERAČICA 100 zv. \$6.50.
GROF RADECKI, 20¢.
GROF MONTE CHRISTO, 2 knjige
fino vezane \$4.50.

HILDEGARDA, 20¢.
HEDVIGA, BANDITOVA NEVE-
STA, 20¢.
HIRLANDA, 20¢.
HUBALD PRIPOVEDKE 20¢.

IWAN RESNICKJUB, 20¢.

Konec plovitve.
Plovitbo na reki Ohio med Gallipolis, O., in Pittsburghom, Pa., so v ponedeljek ustavili, ker je na reki mnogo ledu.

9 delavcev ranjenih.
Steubenville, Ohio, 21. dec. Nek wagon, na katerem so bili naloženi želenički relsi, se je prilezel nepričakovano pomikst dalje in pri tem je bil 9 delavcev težko ranjenih. Nekateri nesrečniki ne bodo več okre-

SVETA NOČ, 15¢.

ŠALJIVI JAKA, 2 zv., vsak po 20¢.

Šaljivi SLOVENEC, 75¢.

ŠTIRI POVESTI, 20¢.

STOLETNA PRATIKA, 70¢.

TEGETHOF, slavni admirals, 20¢.

TIMOTEJ IN FILEMON, 20¢.

TIUNG LING, 20¢.

TIŠOČ IN ENA NOČ, 51 zvezkov
\$6.50.

TRIJE MUŠKETIRJI, svetovna
knjizica broširana \$2.30, fino ve-
zana \$3.00.

V DELU JE REŠITEV, 20¢.

VENČEK PRIPOVESTI, 20¢.

V GORSKEM ZAKOTJU, 20¢.

VOHUN, 80¢.

VRATOMIROV PRSTAN, 20¢.

V ZARJI MLADOSTI, 20¢.

WINNETOU, rdeči gentleman, tri
zvezki, \$1.00.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, 50¢.

ZLATA VAS, 25¢.

ZLATOROG, \$1.25.

ZMAJ IZ BOSNE, 60¢.

Z OGNJEM IN MEČEM, \$2.50.

ŽENINOVA SKRIVNOST, 20¢.

ŽALOST IN VESELJE, 45¢.

ŽIVLJENJE sv. ELIZABETE 50¢.

ZEMLJEVIDI:

ZEMLJEVID AVSTRO - OGRSKE, veliki 25¢, mali 10¢.

ZEMLJEVID KRAJSKE DEŽE-
LE, mali 10¢.

ZEMLJEVID EVROPE, 25¢, mali
10¢.

ZEMLJEVID ZJEDINJENIH DR-
ŽAV, 25¢.

RAZGLEDNICE

Kranjska narodna noša, ljubljanske in drugih mest na Kranjskem, new-yorkške in raznih mest Amerike, s cvetličnimi, in humorističnimi kakor tudi božičnimi in velikonočnimi po 3¢, dueat 30¢.

Razne svete podobe, komad 5¢, dueat 33¢.

Ave Maria, 10¢.

Album mesta New York s krasnimi slikami mesta, 35¢.

OPOMBA. Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakazni ali poštini znakah. Poština je pri vseh teh cenah že všteta.

PRIPOROČILA

Vsem rojakom Slovencem po Ameriki priporočamo slatarsko tvrdko DERGANJE, VIDETICH & CO. ki se nahaja na 1622 Arapahoe St. Denver, Colo. Imenovana slovenska tvrdka prodaja samo zanesljivo, po štetno blago. Svetovati je vsem Slovencem, da kupujejo pri domačini in ne pri tujeih. In zakaj tudi pritojih, ko imamo dovolj slovenskih trgovcev, ki nam tako radi postrežejo! Naša dolžnost je, da jih podpiramo.

Kdor potrebuje fine, zlate ure in sploh kako zlatino, naj se obrne na slovensko tvrdko Derganje, Videtich & Co. v Denverju, Colo. Opozorjam tudi na oglaš, ki ga ima dotedna tvrdka v našem listu.

Pravzaprav čudno.

Higijeniki se strinjajo v tem, da se zdravljenje z mrzlo vodo ne more nikdar dovolj toplo priporočati.

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Najpripravnja in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

TRSTA	38.
-------	-----

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: MAK S KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.

Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th Str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, III. porotnik, Box 50, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Jellet, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča. — Sleparski mešeter. Valentijn Jazbec, 18 let star, je imel pri nemem Tilhu na Primorskem lepo premoženje, a je vse zapravil, potem je zapustil svojo domovino in se klatil okoli ter mešetarji. S kazenskim zakonom je prišel večkrat navskrž, sploh je bil pa mož zelo na slabem glasu. Ker mu je bila mešetaria le bolj postranska reč, je znal slepariti, in ker je znal starec kako preprečevalno in gladko govoriti, se mu je sleparjenje tudi posrečilo. Nekega dne mesece julija je prišel Jazbec k zakonskemu Franceetu in Mariji Gušči v Col. Tu jima je pravil, da pozna v Vidmu na Italijanskem nekega grofa, ki da za 300 pristnih 1000 ponarejeli goldinarjev, ki so popolnoma enaki pravim. Poleg tega je omenil, da je z njegovim posredovanjem že marsikateri obogat, taka, da so si zdali lepo hišo in si nakučili posesto. Ni èuda torej, če so take govorice vpljavale na zakonska Gušči, da sta se dala premotiti, da sta mi izročila 340 K. Ker so pa pri Franceetu Gušču nastali pomiclesi, zato je sklenil Jazbeca v Videm spremeti, kar oboljenec seveda ni bil všeč, v zviti tiski se je znal tudi iz te zadrege pomagati. Hodila sta po Vidmu ter si ogledovala mestno, naenkrat je obstal Jazbec pred neko hišo in rekel Gušču: "Ta notri biva dotični grof". Na mah je izginil svojemu spremljevalcu izpred oči. Zaman je bilo vsako iskanje po mestu, Jazbec mu je odnesel pete, Gušču se je pa moral drugi dan dobro vedoč, da je opeharjen vrniti domov. Jazbec je pa skušal na enaki način opehariti tudi Jožeta Jamnika v Gočah in Cecilio Slavec v Osru, a mu je spodelalo. Jazbec je po starini navadil vse tajil in trdil, če je sploh kakso enakomnost govoril je storil to v pisanju. Gledo syote 340 K pa pravi, da jih je prejel od Gustinove žene le kot posojilo. Porotniki so pridobili samo prvennu glavnemu vprašanju na dovršeno goljufijo, zanimali pa so drugo glavno vprašanje glede poskušene goljufije. Jazbec je bil obsojen na 8 mesecev ječe.

Zmrtva sovražnika. Skrajno sovraščvo je obstajalo med Blaž. Šnabeljem, tesarjem in kajžarjem ter njegovim zetom Alojzjem Trampušem, delavecem v Bristolu. Ta je bil delomljen, je rad pijačeval in zapravil, kar je varčnega tasta hudo jezilo. Trampuš pa je bil Šnobelju trn v peti, ker mu je baje žena pravila, da je imel last, ko je bil on od doma odstoten v tujini z njo, torej z lastno hčerjo prepovedano razmerje, kar pa se ni moglo dokazati. Blaž Šnobelj je šel na Tirolsko delat. Trampuš mu je pisal, da ga bo, ko se domu povrne, kar molče udružil. Tast je pa zetu pisal, da ne bode, ko pride domov, nič delal, temveč ga bo kar porinil iz hiše. Ta grožnja se je tudi res izpolnila in sicer dne 2. oktobra t. l., ko je Šnobelj prišel iz Tirolskega domov. Isti dan se ga je Trampuš v svoji nevolji napil in okoli 7. zvečer mrmarje vrácel domov. Ko ga je Šnobelj zagledal, mu je zaprl sprednja hišna vrata, ter se zadržal nad zetom, da ne bo ta dan spel v njegovi hiši pod streho; če pa pride v hišo, bo moral še isto noč "erkniti." Trampuš je sklenil pri zadnjih vratih priti v hišo, če ne z lepo pa z grdo. Odlomil je od plota krajnik in

RADILOČINA proti pravnosti je bil nedavno obsojen Tomšič, ki je v šišenskem gozdu posilil neko dekleterje, v 15mesečno ječo.

Radi podporo v znesku 1000 K je dovolilo poljedelsko ministrstvo društvo kranjskih čebelorejev.

Beločrnska železnica. Na dan 13. in 14. novembra je določena revizija trase treh v poštev prihajajočih prog beločrnske železnice.

PRIMORSKE NOVICE.

Goriški Slovenci so sklenili pozvani Italijane, da sklenejo zakon, ki bi onemogočil nemški neni jezik na Goriskem. Ta sklep se bil bolj opravljen, kot sklep nizjeavstrijskih Nemcev in je tudi popolnoma pravilen. Sedaj imajo Nemci šole za — Slovenske in Italijane.

Za deželnega glavarja na Goriškem je zopet imenovan pl. Pajer, a njegov namestnik je Gregorčič. Napredno Sloveni bodo uprizorili protestno gibanje proti temu imenovanju.

Se ga pa le boji! Koga? — Hudica! — Kdo? Neki klerikalni polžupan na Vipavskem! Zakaj pa? To pa mi ni znano! Ko je vstal rano zjutraj nekega dne N., priča se mu je teme èerne. N. vteče nazaj v hišo, misleč, da je prišel zlodaj po njega. Sele pozneje je izvedel, da ta pošči ni bil hudi, pač pa sosedov preši. Se mu vendar vzbuja vest... Čas zato bi pa le bil!

Zaljeno veličanstvo je bil obolžen 47letni Peter Žbogar z Banjšic. Obsojen pa je bil radi pojarnosti na tri teine težke ječe z jednim trdim ležicem.

Zaprli so nekega Antona Brégantija iz Šmartna, ker je na sumu, da je ukradel A. Peršolj 7 bankovcev po 20 K ter nekaj drobiža.

Z izvoščkom se je peljal iz Št. Petra v Goriec neki Andrej Cejan. Izvošček ga dolži, da mu je napravil v kojši škodo z nožem, in sicer 100 K. Cejanu so artilari.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Štajersko pred s odiščem. Nedavno se je začela pred porotnim sodiščem v Mariboru glavnina obravnava o tožbi nadučitelja Knafliega z Goriec pri Gorenjem gradu zoper odgovornega urednika "Straža". Vincencu Cenčiču, in zoper patra Murna iz Nazarja. Dne 30. aprila t. l. je pričela "Straža" dopisi, ki se je podelil z nekooso na Gorici pri Gorenjem gradu. Dopis je bil sestavljen v žaljenju in surovem tonu, kakor so splošni dopisi v klerekalnih listih, in sicer tako, da je vsakdo, ki poznal osebe v Gorici, vedel, da se stvaruje nadučitelja Knafliega. K obrav-

CARNEGIE TRUST COMPANY.

115 Broadway, New York.

Glavnica in prebitek..... \$2.500.000.00

Depozitarna za državo in za mesto New York.

URADNIKI:

CHARLES C. DICKINSON, President
JAMES ROSS CURRAN, Vice-President
STANTON C. DICKINSON, Treasurer
JOHN C. DICKINSON, Jr. Ass't. Pres.
LEWIS A. RAMAGE, Trust Officer
ROBERT L. SMITH, Vice-President
ROBERT B. MOOREHEAD, Secretary
ALBERT E. CHANDLER, Ass't. Sec'y.
CHARLES E. HAMMETT, Ass't. Tr.
LESTER G. BALL, Auditor
CHAS. M. SCOTT, Ass't. Auditor
PHILIP J. RUSY, JR., Cashier

Določena depozitarna za New York Cotton Exchange.
New York Produce Exchange in New York Coffee Exchange.
Zastopnik države blagajnike za državo Tennessee.

Carnegie varnostne shramble pod bankinskim protstreti.

nave so prišli Cenčič in njegov zagovornik dr. Pegan ter tožnik, načelnik Knaflić, in njegov zastopnik dr. Kukovec.

Pred začetkom obravnave izjavlja dr. Kukovec, da je tožnik pripravljen skleniti primerno poravnava, kar pa dr. Pegan odločno odločni. Dr. Kukovec vpraša, kje je bil pater Murn, ki je bila razpisana prva porotna obravnava. Dr. Pegan mu smehlja pojasni, da je takrat pater bezal k ljubljanskim franciškanom. Na dalejši reči Kukoveca vprašanje, če je v tistem času opravil pater Murn svoje kaplanske dolžnosti, mu dr. Pegan ravno tako smehlja odvrne, da on ni držal patra za kuto. Pater Murn se bojni luknje. Priznava, da je on sestavil določeni dopis, ki se prav nič ne tiče nadučitelja Knafliega, kajti pri sestavi dopisa niti ni mislil nanj. Urednik Cenčič pa na sprotno trdi, da se dopis tiče Knafliega in da hoče v dopisu navedene trditve dokazati. Ali ni to èudno? Urednik bolje ve, koga se dopis tiče, nego dopisnik sam! Laž je boginj in ljudi, kaj ne, pater Anzelmi? Pri obravnavi je vlačil tožencev zastopnik dr. Pegan razne tožnikove zasebne in državne razmere na dan, tako, da ga je celo predsednik, višji dejelostni svetnik, ogroženo zavrnil. Dr. Kukovec je pa skočil ponoven ter zbrusil dr. Pegan v obraz, da je njegov zagovor nesramen in lažljiv ter si vsled tega pridrži pravico, da bo tožil dr. Pegana radi žaljenje časti. Obravnava se je prekinila, da se zaslilo še nekatere priče.

KOROŠKE NOVICE.

Od vojakov je pobegnil leta 1887 v Graden rojeni Eduard Fino, ki je služil pri 4. domobranskem pelku v Clevetu. Pokradel je bil več kaj, med drugim tudi civilno obliko in 26. novembra je vzel moč. Do sedaj še ni za njim niti sledi.

Narodni dom v Grebinju je še vedno zaprt, ker nemški oskrbnik barona Helldorfa trdi, da ni dovoljen, da bi se v njem že sedaj poslovalo.

Ce so nerdenosti res take, da ne smijo Sloveni rabiti gostilne v Narodnem domu, potem velja isto vendar tudi za Helldorfovo gostilno v Grebinju in za ono "Pri Jureju", ki tudi nimata koncesije, prva že več let ne. Teh dvojnih mer že mora biti konec!

HRVATSKE NOVICE.

Štrajk v hrvaškem Zagorju je trajal. Sedaj je priznal sam ravnatelj golubovaškega premogovnika, da se je delavcem izplačevalo namesto 35 K 75 v leto 30. kron, ostalo je poneverjal nek uradnik. Plače premogovarjev so nesramno nizke, beda med njimi silna, tehnična razmerje v premogovniku nezaslišane. Dne 30. nov. je ravnateljstvo pozvalo delavce na odgovor in jim objabilo splohoti vse njih zahtevne. Ker pa ni dalo pismenega zagotovila, delavstvo na dano znamenje ni hotelo iti na delo.

Smrt dveh zakonikov v srednjih ogliščih plinov. V Zagrebu sta zakonska Klokočar pred počitkom še naložila v štedilnikov ogljik, pri čemer je žena nevede porinila zapisalo v dimnik. Zjutraj so našli obe mrtvi, svakinja, ki je spala v istem prostoru, je ležala na tleh onesveščena.

BALKANSKE NOVICE.

Mohamedanska ošabnost in omejeno. Radi kurijoznosti navajamo po "Hrv. Dnev." sodbo bosanskega mohamedanskega glasila "Musavat" o krščanstvu. Ta moslimska luč piše, da obstoji krščanska kultura zgolj v gromadah in temnici, a islamska kultura da je svet učela prineslo pravo prosvetoto; noben katoličan ni izobrazjen; med katoličani je najti samo nemnost, babe in dekleta, ki žive po samostanah, da telesno uživajo itd.

In take "kulturne" elemente se slavi na Dunaju in jih gladi v Bosni, a katolički Hrvati se tepti.

Kje je IVAN GOREČAN? Prosim ga, da se mi oglaši, če ne, prodam njegov kovček in vse, kar je v njem. Preteklo je že 5 mesecov, odkar je šel od mene, ter mi ostal dolžan na hrani in stanu, ne da bi se do sedaj javil. — Joseph Biten, 5202 National Ave., West Allis, Wis.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Obrečovalci pred s odiščem. Nedavno se je začela pred porotnim sodiščem v Mariboru glavnina obravnava o tožbi nadučitelja Knafliega z Goriec pri Gorenjem gradu zoper odgovornega urednika "Straža". Vincencu Cenčiču, in zoper patra Murna iz Nazarja. Dne 30. aprila t. l. je pričela "Straža" dopisi, ki se je podelil z nekooso na Gorici pri Gorenjem gradu. Dopis je bil sestavljen v žaljenju in surovem tonu, kakor so splošni dopisi v klerekalnih listih, in sicer tako, da je vsakdo, ki poznal osebe v Gorici, vedel, da se stvaruje nadučitelja Knafliega. K obrav-

zavljeno je, da je v hiši pod streho; če pa pride v hišo, bo moral še isto noč "erkniti." Trampuš je sklenil pri zadnjih vratih priti v hišo, če ne z lepo pa z grdo. Odlomil je od plota krajnik in

zobrano in prebitek..... \$2.500.000.00

Depozitarna za državo in za mesto New York.

Uradnik "Straža"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Glas Naroda"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Carnegie Trust Company"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Sakser Co."..... \$2.500.000.00

Uradnik "Karo Corn Syrup"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Petkovšek"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Compagnie Générale Transatlantique"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Saksler Co."..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Petkovšek"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Petkovšek"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Petkovšek"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Frank Petkovšek"..... \$2.500.000.00

Uradnik "Marija Grill"..... \$2.500.000.00

Uradnik "John Košir"..... \$2.500.000.00

SLOVAN.DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1905.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIMAIRO ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagač: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

MADZERNIKI:

JACOB KOCJAN, predst. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POBETNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

E. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena raščita, oziroma njeni uradniki so ujedno prošeni pokljilati naravnost na blagajnika in nkomur drugem, vse druge dopisje pa na glavnega tajnika.

N. sledaju da opozijo žravniki pri mesečnih poročilih, zato uploh kjerisibidi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika da se v prihodnje gopravlj.

Braščeno glasilo je "GLAS NARODA".

Spisal Karl May; za G. N. priredil B. P. L.

SESTA IN ZADNJA KNIGA.

Ž U T.

(Nadaljevanje.)

"Zagrebšti ga moramo," odgovori. "Upam, da mi boste pomagali. Še v tej noči se mora to zgoditi."

"Narečili jano ni naša stvar. Nismo bili njegovi prijatelji in radi tege nam ne more nikde takega dela poveriti. Ali imas orodje?"

"Sekirov in lopata imam."

"Potem zamorete le dve osebi delati. Delaj ti s konadžijem in twoja žena naj vam pomaga. Poisci prizorven prostor. Pri pogrebu budem načrti. Socračno naj ne traže še onstran groba."

"Tam ga budem pokopal, kjer je napadel medved konja. V bližini svoje hiše ne marom groba."

Iskati gre onemeno orodje. Njegova žena in konalži se obložita z lesom in gorenimi trskami, da bi delali pri svetlobi. Odstranijo se, da bi izkopali mrtveno jano, ktero je nam želel.

Potem, ke slečemo medvedu kožo, nataknemo eno šapo na drog in jo sprememo. Tako velika in mastna je, da si glad popoloma utrešimo.

Tovariši mi pomagajo, odstranijo iz notranje strani kožnega ostanka meso. Potem ga vdržemo z medvedjimi možgani in mastjo ter s pepelom. Nato ga zvijemo tako skupaj, da ga je lahko pritrdirti za sedlo.

Ko smo s tem gotovi, pridejo grobarji in naznanimo, da je jama gotova. Dvignejo mrljica in mi jin sledimo.

Vedno je resna stvar, stati ob grobu kakogovek loveka. Ob grobu zginejo vsi premisleki in sovražča. Na nič drugemu se ne misli, kakor na najresnejšo stvar tega sveta: večnost. Vsaj jaz ne čutim nič drugega, kakor samo usmiljenje za sovražčnika, ki je umrl tako huda smrti in poslovil iz sveta, ne da bi se spokoril za svoje grehe. Tudi Halef pravi:

"Odpristimo mu vse, kar nam je storil, in kar je že z nami slabega naravnega. Jaz sem verni prekorov sin in ti si postušen pristevo svoje vere. Nobenega nariveca ne moremo sovražiti, in radi tega mu storimo zadajo uslužo s tem, da molimo ob njegovem grobu."

Pri svetu ognja vidimo bujno poganjajočo travo." Nakosimo jo precej in jo vržemo v jamo. Tudi mrtvec pokrijemo potem z zelenjem, ko ga spusnimo v grob. Potem pravi Halef:

"Kdo naj mol? Ti sidi?"

"Ne, jaz nisem molomedanece. Njegov prijatelji naj molijo!"

"Mi nispo njegovi prijatelji," izjavlja konadži. "Meni je vseeno, če mej kdo ob njegovem grobu suo smrti, ali pa ne. Tudi mi je vseeno, če je oni, ki jo mol, molomedanece ali pa kristjan. Jaz ne znam moliti. Nisem za to razpolozen in tudi korana ne znam na pamet. Junak je pa v tem ozijn menda že na slabšem."

"No, dobro, bom pa jaz molil," pravi Halef. "Ti pa sidi, mol! Fato, kuranov predzor katerga se mora vedno naprej moliti. Ali hočeš?"

"Da."

"Potem jo mol i v prerokovem narečju. Umrl je obiskal svete kraje in je bil zemljansko vodo. Mogoče najde njegova grešna duša usmiljenje, če začne Alah iz svojih ust narečje, v katerem je govoril arhangel Gabrijel z prorokom. Jaz ne znam tako govoriti, kakor ti. Poklekni in molimo!"

Vsi se spustijo ob odprtjem grobu na kolena, z obraci proti Meki. Samo jaz stejam. Rad vstrežem tem ljudem, vendar nočem Fate kleče moliti. Ke se vsi trikrat poklonijo, zaklječi Halef sedem najmenitnejših božjih lastnosti, in potem začenja jaz govoriti:

"El hamdu lillahi rabbi l alamina.

Er rabmani r'rahimi,

Maliki yaumi l dini!

Iyyake nabodu, we iyyake nestainu,

Ibdinu 'ss sisrata l mustakina.

Sisrata l ladsina enamtia alaihim,

Ghairi l maghribubi alaihim,

We la 'dh dhalina!"

To se glasi slovenski:

"Slava bodi Alahu, gospodu sveta, usmiljenemu in milostljivemu, vladarju sodnega dne! Tebe molimo, tebe prosimo za pomoč; vodi nas po ravni poti. Po poti onih, katerim si dokazal svojo naklonjenost, ne potoni, na kateri se jeziš in ne po onih, ki vodijo v pogubbo!"

Sejaj mol Halef glasno in v povzdušnjimi umrlik:

"V imenu usmiljenega Boga! Poslušajte, vi umirajoči, ker ura sodne se bliža. V tej mi bodo oči vseh ljudi gledale srpo pred se; nobena trepalnica se ne bude zaprla in v njih sreči ne bode krvi."

Zemlja se bude tresla in bude odvrgla od sebe vse, kar je slabega, človek pa bude kričal: "Gorje, kaj se ti je pripečilo!" Potem bude naznanila, kaj ji je Alah odločil.

"Solice se bude treslo, zvezle bude obledene in gore se bodo odpirele. Večibod pozabil na svoje mlade, in divje zveri se bodo preplačeno stiskalo skupaj. Morje se bude valovilo in celo bude zginilo. V peku bude kulin in raj se bude približal zemlji. Mesec se bude prekral in ljudje bodo zmanj kričali po kakem varnem prostoru.

"In radi tega, gorje ti! In ponovno gorje ti, gorje ti! Če nisi pripravljen svoje duše za sodnika, bi bilo bolje, da se nisi rodil. Prokletstvo te bude objelo in te bude držalo na veke.

"In blager tebi, blager! In še enkrat blager ti! Če si umil svoje

grehe v vodi kesanja in jih pustil tukaj, se nimaš ničesar bat na sodni dan, ker prisel bode Alah z angeliško armado in te odvredel v raj."

Hajdi se na to trikrat pokloni in vstane. Njegove molitve je konec. Konadži, pridobljen oglja in njegovi ženi prestavimo, da zadržebajo jamo, in potem se vrnemo k ognju nazaj, kjer se vležemo zraven njega.

Sedaj moremo konje zopet pripeljati iz skedenja, da se pasejo. Medveda se ni več bat. Mi sami pa potrebujemo počitka. Ničamo ničesar več opraviti, in radi tega si podložimo sedla pod glave, da bi spali. Previdnost pa zahteva, da eden straži, in straže naj bi se vsako uro menjave. Trojci, ki je sedaj pri grobu, ni zaprati.

Najprijem preiščem svojo nogo. Skrbno jo preiščem in pretipljem, a ne začutim nikakih bolezni. Puško sem seveda iskal in jo tudi našel. Odrož položino za takojšnjo rabo zraven, in nato se vležem.

A še ne moremo zaspasti. Oba moža prida, da bi odvleka medveda v hišo. Neka misel mi pride. Vstanem in si odrežem velik kos masti, katero imenujemo ameriški lovec Bear-fat, medvedja mast. Oni trije stojijo zraven, ne da bi me vprašali, zakaj sem jo vzel. Pri tem opazim, da manjka na levih nogah prednjih oglišč.

"Samo štiri piste imam na levih nogah. Kje si pa petega zgubil?"

"Kolo mojega težko načoljenega voza je šlo skozi ga in strlo. Visel je samo na koži in rali tega sem ga odrezal. Zakaj pa vprašaš?"

"Brez vsakega namena. Ravnakar sem opazil nogo."

"Ali vzameš še kaj mesa, ali ga snemo odnesti?"

"Le obesite ga; vaše je."

Ko ga odvlečem, vpraša mal Halef, ki je opazoval moje početje:

"Zakaj pa si vzel mast, sidi? Saj jo vendar ne rabimo."

"Mogoče jo bedemo že zelo potrebovali. Če prihlemo v biserno jamo, bode v njej gotova tema."

"Ali hočeš res v njo?"

"Tege se ne vem. Najbrž se jo budem pa ogledal in v tem slučaju si naredim iz masti svetlo."

"Potem moras pa tudi imeti stenj. Takaj leži še cunja, v kateri je bila zavita klobasa. Junak jo je pustil. Mast zavijemo v njo in potem jo porabimo kot stenj."

"Stori tako! Jaz se stvari ne bi rad dotaknil."

"Ali se naj jo jaz?"

"Da, saj tevi se vendar ne more studiti, ker si z velikim tekem vse, kar je bilo zavito — — —"

"Molči, idli!" zaklječi hitro. "Nečem ničesar slišati in radi tega vstrežem tvoji želji."

Vsične, zavije mast v cunjo in vse skupaj vtakne v torbo svojega sedla.

Od sedaj naprej nas nikdo ne moti. Vendar moram jaz čez eno uro vstati, ker je padla druga straža na me.

V nji se gori luč. Truden sem, in da ne bi zaspal, hodim gor in dol. Pri tem pridevam do vrata. Poskusim in opazim, da so zaklenjena. Grizob dim se vije skozi okna in po prečenem mesu diši. Pogledam potri in vse tri viden, ko sedijo okoli ogaja in pečejo medvedje meso, daslavino so zvezre pogoljali veliko konjskega mesa. Lahko jih vidim. Zelo vašo se nekaj pogovarjajo in zraven si režejo kos za kosom od mesa. Razumeti jih ne morem, ker stojim pri prednjem oknu; oni pa sedijo zadaj.

Točno ravno med njimi je okno, seveda brez stekla. Podam se tja in poslušam. Dim se kadi ven. Vzamem žepni ročec, ga pričisnem na nos in ust, zaprem oči in porinem glavo kolikor mi je mogoče skozi okensko odprtino. Videti me ne morejo, ker je zid predbel, okno pa je nad njih glavnico.

(Dalje prihodnjih.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNICKI!

NAZNANIL.

C. in kr. konzulat v Denverju, Col., naznana tistim državljanom avstro-ogrskih monarhij, ki stanujejo v državah Colorado, Montana, Wyoming, Idaho, Utah in v teritorijah New Mexico in Arizona, da lahko izpolnjuje svojo dolžnost glede vojaškega nabora s tem, da se dajo pri tem konzulatu zdravniški preiskavi, če so sposobni za vojaško službo.

Te preiskave se vrše vsako soboto ob 9. uri zjutraj v uradu tega konzulata soba št. 205 Jackson Block, Corner 17th St. & Tremont St.

Vojški obveznici naj prinesejo seboj listine, po katerih bi se mogla določiti njih istost, kakor: potni list, delavske bukvice, na vsak način pa sliko (fotografijo).

Prekovalnemu zdravniku se plača pristojbina od \$3.00.

C. in kr. konzul:

Grivičić, m. p.

(21-23-22)

POZOR, ROJAKI!

Kadar vam poteka zavarovalnina na vaši hiši ali posestvu, obrnite se na Franka Gouže, edinoga slovenskega zanesljivega zavarovalnega agenta v Chisholmu, Minn., in okolici. Zastopam najboljše zavarovalne družbe v Združenih državah. Pošljam tudi denar v staro domovino varno in zanesljivo po Frank Sakserju in izdelujem vsa v notarski posel spada-jela dela.

Za obilen obisk se vam priporoča Frank Gouže, urad nad Bartolovo prodajalno, Chisholm, Minn.

NAZNANIL.

Gospodom tajnikom raznih podprduštev. — Vsled želje in potrebe izdelali smo ravnokar jako primerno knjigo za posamezne društvene postaje, kojo lahko rabijo tajniki ali blagajniki. Knjiga je sestavljena iz posameznih pol, vsaka pola ima vse potrebitne rubrike za člana ali njegovo soprog. Naroča se lahko vsako poljubno številko listov po 25, 50 ali več skupaj.

Ti listi so perforirani in stavljeni v lepo platnice. Cena je tako nizka. Na željo odpeljemo vsakemu tajniku en list na ogled. — Tiskarna Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slavni gospod zdravnik!

Vaše pismo sem prejel in Vam takoj odprejam, ker preje Van nisem mogel, dokler nisem zdravnik. Sporočam Vam in se Vam najtopleje zahvalim za poslanja zdravil, katera so mi tako veliko pomagale in ozdravile od mojih bolezni. Ako budem še kdaj zdravniško p